

สัญญาอนุญาตให้พนักงานไปศึกษา โดยได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เพื่อศึกษาวิชาในประเทศหรือต่างประเทศ

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดย
.....ตำแหน่ง.....

ผู้รับมอบอำนาจให้ทำสัญญา ตามหนังสือมอบอำนาจที่.....ลงวันที่.....
เดือน.....พ.ศ..... แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้ เรียกว่า “ผู้รับสัญญา”
ฝ่ายหนึ่ง กับ นาย/นาง/นางสาว.....

พนักงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตำแหน่ง.....

สังกัดส่วนงาน

อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ให้สัญญา” อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่ผู้ให้สัญญาเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากผู้รับสัญญาให้ไปศึกษา โดยทุนอุดหนุนการศึกษาของ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ การพัฒนา
พนักงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2565

คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้รับสัญญาอนุญาตให้ผู้ให้สัญญาไปศึกษา โดยทุนพัฒนาอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ทุนอุดหนุน” เพื่อศึกษาต่อ ระดับ.....สาขาวิชา

ณ มหาวิทยาลัย/สถาบัน..... ประเทศ.....

มีกำหนด.....ปีเดือนวัน นับตั้งแต่วันที่..... เดือน.....

พ.ศ. จนถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ตามแผนการศึกษา

ซึ่งปรากฏตามเอกสารแนบท้ายสัญญานี้

ในกรณีที่ผู้รับสัญญาอนุญาตให้ผู้ให้สัญญาขยายเวลาศึกษาด้วยทุนอุดหนุนหลังจากครบ
กำหนดการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสัญญานี้มีผลครอบคลุมระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ขยาย
ดังกล่าวด้วย

การขยายระยะเวลาศึกษาตามวรรคหนึ่งหากขยายด้วยทุนส่วนตัว แต่ผู้รับสัญญาได้จ่ายเงินให้แก่
ผู้ให้สัญญาตามความประสงค์ของผู้ให้สัญญาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าสัญญานี้มีผลครอบคลุม
ระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ขยายดังกล่าวด้วย

ข้อ 2 ในระหว่างเวลาที่ผู้ให้สัญญาได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ผู้ให้สัญญาจะต้องรักษาวินัยและ
ประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศของพนักงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือคำสั่งของ
ผู้รับสัญญาและของสถานศึกษาหรือสถาบันที่ผู้ให้สัญญาศึกษา และกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ
คำสั่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานมหาวิทยาลัยไปศึกษา ทั้งที่ได้ออกใช้บังคับอยู่แล้วในวันทำสัญญานี้ และ
ที่จะออกใช้บังคับต่อไปในภายหลัง โดยให้ถือว่าข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ ดังกล่าวเป็น
ส่วนหนึ่งของสัญญานี้

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา

ผู้ให้สัญญาจะต้องไม่ประพฤติตนในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อการศึกษาและจะตั้งใจศึกษาด้วยความวิริยะ อุตสาหะ เพื่อให้สำเร็จการศึกษาโดยเร็ว

ข้อ 3 ในปีการศึกษาใดหากผลการศึกษาลดลงทั้งปี ผู้ให้สัญญาได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าระดับที่กำหนด หรือความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด ผู้รับสัญญาจะงดให้ทุนอุดหนุนหรือลดทุนอุดหนุนบางส่วนเสียก็ได้

ข้อ 4 ในระหว่างที่ผู้ให้สัญญาได้รับทุนอุดหนุนตามสัญญานี้ หากผู้ให้สัญญาไปรับทุนการศึกษาอื่นใด ผู้ให้สัญญาต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับสัญญาทราบทันที โดยผู้รับสัญญาอาจพิจารณางดให้ทุนอุดหนุนหรือลดทุนอุดหนุนบางส่วนเสียก็ได้

ข้อ 5 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาประพฤติผิดสัญญาดังกล่าวในข้อ 2 หรือในกรณีที่ผู้รับสัญญาพิจารณาเห็นว่าผู้ให้สัญญาไม่อาจสำเร็จการศึกษา ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ 1 หรือการศึกษาของผู้ให้สัญญาต้องยุติลงด้วยประการใด ๆ หรือผู้รับสัญญามีความจำเป็นต้องเรียกผู้ให้สัญญากลับมาปฏิบัติหน้าที่ผู้รับสัญญา มีสิทธิเพิกถอนการอนุญาตตามสัญญานี้ได้ทันที และมีสิทธิระงับซึ่งเงินเดือน ทุนอุดหนุน รวมทั้งเงินเพิ่มอื่นใดในระหว่างศึกษาวิชาตามสัญญานี้ และผู้ให้สัญญาจะต้องปฏิบัติดังนี้

5.1 รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติงานเป็นหนังสือต่อผู้รับสัญญาหรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ให้สัญญาทันที

5.2 เข้าปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทันที เป็นระยะเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

5.3 ความเสียหายใด ๆ อันเนื่องมาจากที่ผู้ให้สัญญาไม่ปฏิบัติตามข้อ 5.1 และ ข้อ 5.2 ผู้ให้สัญญายินยอมรับผิดชอบใช้ทั้งสิ้น

ข้อ 6 เมื่อผู้ให้สัญญาเสร็จหรือสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเสร็จหรือสำเร็จการศึกษา ภายในระยะเวลาตามข้อ 1 หรือไม่ ผู้ให้สัญญาจะต้องกลับมาปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทันที และปฏิบัติงานติดต่อกันเป็นเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาเคยได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาหรือมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานชดใช้ตามสัญญาอื่นและยังปฏิบัติงานชดใช้ไม่ครบระยะเวลาตามสัญญานั้น การปฏิบัติงานชดใช้ตามสัญญานี้ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ปฏิบัติงานชดใช้ครบกำหนดเวลาตามสัญญาเดิมแล้ว

ข้อ 7 กรณีที่ผู้ให้สัญญารายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติงานแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาและคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาได้ ผู้ให้สัญญาจะต้องทำแผนการสำเร็จการศึกษาเสนอต่อส่วนงานต้นสังกัดและรายงานความก้าวหน้าของการศึกษาให้ทราบทุกภาคการศึกษา

การรายงานตัวกลับตามวรรคหนึ่งยังไม่เริ่มนับเป็นระยะเวลาปฏิบัติงานชดใช้เงินเดือน

ข้อ 8 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาผิดสัญญาอนุญาตให้พนักงานไปศึกษา โดยได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เพื่อศึกษาวิชาในประเทศหรือต่างประเทศ ในข้อ 5.2 หรือข้อ 6 หรือผู้ให้สัญญาไม่กลับมาปฏิบัติงานไม่ว่าด้วยเหตุใด ผู้ให้สัญญาจะต้องชดใช้เงินเดือน ทุนอุดหนุน รวมทั้งเงินเพิ่มอื่นใดที่ผู้รับสัญญาจ่ายให้ผู้ให้สัญญาในระหว่างศึกษาคืนให้แก่ผู้รับสัญญา นอกจากนี้ผู้ให้สัญญาจะต้องชดใช้เงินอีกจำนวนหนึ่งเท่าของจำนวนเงินเดือน ทุนอุดหนุนและเงินเพิ่มอื่นใดที่ผู้รับสัญญาจ่ายให้เป็นเบี้ยปรับแก่ผู้รับสัญญาอีกด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้สัญญากลับเข้าปฏิบัติงานบ้างแต่ไม่ครบระยะเวลาดังกล่าว ในข้อ 5.2 หรือ ข้อ 6 เงินเดือน ทุนอุดหนุน รวมทั้งเงินเพิ่มอื่นใดที่ผู้ให้สัญญาได้รับระหว่างการลาศึกษาต่อที่จะชดใช้คืนและเบี้ยปรับตามวรรคหนึ่งข้างต้นจะลดลงตามส่วนของระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญากลับเข้าปฏิบัติงาน

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา

ข้อ 9 เงินที่จะชดใช้คืนและเงินเบี้ยปรับตามข้อ 8 ผู้ให้สัญญาจะต้องชำระให้แก่ผู้รับสัญญาจนครบถ้วนภายในกำหนดระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้รับสัญญา หากผู้ให้สัญญาไม่ชำระภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวหรือชำระไม่ครบถ้วน ทั้งนี้ จะโดยความยินยอมของผู้รับสัญญาหรือไม่ก็ตาม ผู้ให้สัญญาจะต้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของจำนวนเงินที่ยังมิได้ชำระ นับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวจนกว่าจะชำระครบถ้วน

ข้อ 10 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญามีพันธะต้องชำระเงินให้แก่ผู้รับสัญญาตามสัญญานี้ ผู้ให้สัญญายอมให้ผู้รับสัญญาหักเงินชดเชยและเงินอื่นใดที่ผู้ให้สัญญาจะพึงได้รับจากผู้รับสัญญา เพื่อชดใช้เงินผู้ให้สัญญาต้องรับผิดชอบตามสัญญานี้ได้

ข้อ 11 ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาไม่สามารถกลับเข้าปฏิบัติงานหรือกลับเข้าปฏิบัติงานไม่ครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ 5.2 หรือ ข้อ 6 เพราะถูกสั่งให้ออก หรือออกจากงานเนื่องจากเจ็บป่วยทุพพลภาพ เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ถึงแก่ความตาย หรือผู้รับสัญญาใช้ดุลพินิจพิจารณาเห็นว่ามิใช่เหตุผลอันสมควรให้ผู้ให้สัญญาพ้นความรับผิดชอบ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กำหนด ผู้ให้สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามข้อ 8

ข้อ 12 ในวันทำสัญญานี้ ผู้ให้สัญญาได้จัดให้
ทำสัญญาค้ำประกันการปฏิบัติและความรับผิดชอบตามสัญญานี้ของผู้ให้สัญญาด้วยแล้ว

ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือมีคำพิพากษาให้ล้มละลาย หรือผู้รับสัญญาเห็นสมควรให้ผู้ให้สัญญาเปลี่ยนผู้ค้ำประกัน ผู้ให้สัญญาจะต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกันรายใหม่มาทำสัญญาค้ำประกันแทนภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ผู้ค้ำประกันเดิมถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือมีคำพิพากษาให้ล้มละลาย หรือวันที่ผู้ให้สัญญาได้รับแจ้งจากผู้รับสัญญาให้เปลี่ยนผู้ค้ำประกันแล้วแต่กรณี ถ้าผู้ให้สัญญา ไม่สามารถจัดให้มีผู้ค้ำประกันรายใหม่มาทำสัญญาค้ำประกันแทนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้รับสัญญามีสิทธิเพิกถอนการอนุญาตงดให้ทุนอุดหนุน หรือลดให้ทุนอุดหนุนบางส่วนตามสัญญานี้ได้

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้โดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา ลงชื่อ.....ผู้รับสัญญา
(.....)
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน ลงชื่อ.....พยาน
(.....)
(.....)

กรณีมีคู่สมรส

ข้าพเจ้า.....คู่สมรสของ.....
 ได้รับทราบข้อความในสัญญาฉบับนี้โดยตลอดแล้ว ยินยอมให้
 ทำสัญญาฉบับนี้ได้

ลงชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม
 (.....)

ลงชื่อ.....พยาน
 (.....)

ลงชื่อ.....พยาน
 (.....)

กรณีไม่มีคู่สมรส

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีคู่สมรส (เป็นโสด / คู่สมรสตาย / หย่า) ในขณะที่ทำสัญญานี้

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา
 (.....)

สัญญาเลขที่...../.....

สัญญาค้ำประกัน

(สัญญาอนุญาตให้พนักงานไปศึกษา โดยได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เพื่อศึกษารวิชาในประเทศหรือต่างประเทศ)

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ตามที.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ให้สัญญา”
ได้รับอนุญาตจาก.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับสัญญา”
ให้ไปศึกษา ณ ประเทศ.....

ตามสัญญาเลขที่.....ลงวันที่..... ดังปรากฏตามเอกสารแนบท้าย
สัญญา ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “สัญญาอนุญาต” นั้น

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี
อาชีพ.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....
อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ดังปรากฏตามสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งต่อไป
ในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ค้ำประกัน” ตกลงทำสัญญาค้ำประกันให้ไว้แก่ผู้รับสัญญา ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ค้ำประกันยอมตกลงผูกพันตนเข้าค้ำประกันผู้ให้สัญญาต่อผู้รับสัญญา กล่าวคือ ถ้า
ผู้ให้สัญญาปฏิบัติผิดสัญญาอนุญาตไม่ว่าข้อใดข้อหนึ่งด้วยประการใด ๆ และต้องชดใช้เงินให้แก่ผู้รับสัญญา
ผู้ค้ำประกันยินยอมชำระหนี้ไม่เกินกว่าจำนวนเงินที่ผู้ให้สัญญาต้องรับผิดชอบผูกพันที่ระบุไว้ในสัญญา
อนุญาตดังกล่าวนี้ให้แก่ผู้รับสัญญา ภายในวงเงินค้ำประกัน จำนวน.....บาท
(.....) และผู้ค้ำประกันจะรับผิดชอบตามสัญญานี้จนกว่าจะ
มีการชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยและค่าเสียหาย (ถ้าหากมี) ครบเต็มจำนวน ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีเป็นไปตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 686 วรรคสอง วรรคสาม และ/หรือวรรคสี่ ก็ให้ถือปฏิบัติตาม
บทบัญญัติดังกล่าวแล้วแต่กรณี

ผู้รับสัญญาจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวถึงการผิดนัดของผู้ให้สัญญาจะ
ไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้ดังกล่าวเมื่อนั้นถึงกำหนดชำระแล้ว

ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาได้รับอนุญาตจากผู้รับสัญญาให้ขยายเวลาการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย
ต่อด้วยทุนหรือเงินอื่นใดก็ตาม แม้การขยายเวลาดังนั้นจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชา ระดับการศึกษาหรือ
สถานศึกษาไปจากเดิม และผู้รับสัญญาได้แจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบแล้ว ให้ถือว่าผู้ค้ำประกันตกลงรับเป็น
ผู้ค้ำประกันผู้ให้สัญญาต่อไปอีกตลอดระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญาได้ขยายเวลาอยู่ศึกษาฝึกอบรมหรือปฏิบัติการ
วิจัยต่อดังกล่าวด้วย แต่ไม่เกินระยะเวลาในการก่อหนี้ค้ำประกันที่กำหนดไว้ตามสัญญาข้อ 6 ในข้อ 5

ข้อ 2 ในกรณีที่ผู้รับสัญญาผ่อนเวลาหรือผ่อนจำนวนเงินในการชำระหนี้ตามสัญญาอนุญาต ให้แก่
ผู้ให้สัญญาโดยได้แจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบ และผู้ค้ำประกันได้ตกลงยินยอมในการผ่อนเวลาหรือผ่อนจำนวน
เงินในการชำระหนี้ นั้น ให้ถือว่าผู้ค้ำประกันตกลงมิให้ถือเอาการผ่อนเวลาหรือผ่อนจำนวนเงินในการชำระ
หนี้ดังกล่าวเป็นเหตุปลดเปลื้องความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันและจะรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันตามสัญญานี้
ตลอดไปจนกว่าจะมีการชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยและค่าเสียหาย (ถ้ามี) ครบเต็มจำนวน

ลงชื่อ ผู้ค้ำประกัน

ข้อ 3 ผู้ค้าประกันขอแสดงหลักทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ค้าประกัน และปลอดจากภาระผูกพันใด ๆ อันทำให้ทรัพย์สินนั้นเสื่อมค่าเพื่อเป็นหลักฐานในการค้าประกันไว้ต่อผู้รับสัญญาดังนี้

ที่ดิน

(1) โฉนดเลขที่.....หน้าสำรวจ.....ระวาง.....
เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา อยู่ที่ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ราคาประมาณ.....บาท (.....)

(2) โฉนดเลขที่.....หน้าสำรวจ.....ระวาง.....
เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา อยู่ที่ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ราคาประมาณ.....บาท (.....)

(3)
.....
.....

หลักทรัพย์อื่น

1)
ราคาประมาณ.....บาท (.....)

2)
ราคาประมาณ.....บาท (.....)

ข้อ 4 ผู้ค้าประกันสัญญาว่าจะไม่จำหน่าย โอน ก่อหนี้สิน หรือภาระผูกพันใด ๆ ในทรัพย์สิน ของผู้ค้าประกันตามที่ระบุไว้ในข้อ 3 ตลอดระยะเวลาที่สัญญาค้าประกันฉบับนี้ยังคงมีผลผูกพันผู้ค้าประกันอยู่ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้รับสัญญา

ข้อ 5 ระยะเวลาในการก่อกำประกัน เริ่มตั้งแต่วันที่ผู้ให้สัญญาทำสัญญาอนุญาตให้ไปศึกษาจนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. และผู้ค้าประกันจะไม่เพิกถอนการค้าประกันภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้ค้าประกันได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาฉบับนี้ดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ค้าประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

คุณสมบัติผู้ค้าประกัน

(1) ผู้ค้าประกันต้องเป็นบิดา หรือมารดาของผู้ทำสัญญา ถ้าไม่มีทั้งบิดาและมารดาต้องให้พี่หรือน้องร่วมบิดาหรือมารดาผู้ทำสัญญาเป็นผู้ค้าประกัน ทั้งนี้ ผู้ค้าประกัน ไม่ต้องแสดงหลักทรัพย์ประกอบการทำสัญญาผู้ค้าประกัน

(2) ถ้าไม่มีบุคคลตาม (1) จะให้บุคคลอื่นเป็นผู้ค้าประกันโดยแสดงหลักทรัพย์ก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถแสดงหลักทรัพย์ได้ ให้พิจารณาความสามารถในการใช้หนี้จากฐานะและรายได้แทนการแสดงหลักทรัพย์ได้

(3) ถ้าไม่มีบุคคล ตาม (1) และ (2) ให้ส่วนงานตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง หากผลตรวจสอบปรากฏว่า ผู้ทำสัญญาไม่มีบุคคลดังกล่าว ตาม (1) และ (2) จึงให้ทำสัญญาโดยไม่ต้องมีผู้ค้าประกันได้